

II. Biralište Volosko.

Kastav (preko Matuljih) dne 18. maja, 162 birališta izabralo jednoglasno 28 fiducijsar, koji će u vodu i u vatu za Vitezicu. Šarenački emisar izlupan. Sve mirno.

Lovran dne 18. maja. Izabran 11 naših. Živio Vitezic!

Veprinac (preko Matuljih) dne 18. maja, Izabran 4 fiducijsara naša jednoglasno. Živio Vitezic.

Volosko dne 19. maja. Sjajno pobedismo, izabran naš fiducijsar.

Materija preko Podgrada dne 19. maja, Izabran sjajno 11 naših fiducijsara. Sve oduševljeno za Vitezicu.

Podgrad dne 19. maja. Danas ovđe izabran 14 naših fiducijsara, koji kliju Živio Vitezic!

Jelsane dne 20. maja, 8 fiducijsara naših. Živio Vitezic, živile naše pravice.

III. Krčko biralište.

Krk dne 20. maja. U Krčkoj občini svestni Puntari i Korničari izabralo 5 naših fiducijsara. Sutra bira Baška i Dobrinj.

Maloselo (Lošinj) dne 20. maja. Ovdje izabran 5 naših kromenjakah. Talijani pokunjeni. Živio Vitezic!

DOPISI.

U Lovranu, 10 maja 1885. — Neznam gosp, učenjući da li Vam je poznato kako je pred malo vremena našim občinskim tajnikom bio imenovan neki gosp. Domicijan Velussig. Taj Vam je čovjek po znanju pomorski kapetan, al kapetan koji nikada brodu zapovjedao nije, pače odakle je kapetanom postao, čini mi se, da nije već ni po moru putovao a to radi težke bolesti koju ga jednoga snesla i koja ga i danas muči. — Toga dake đovjaka, koji nije za ono za što se rodio, jer je nešto školah izučio, imenovali su naši poglavari občinskim tajnikom i odredili mu plaću od 500 f. na godinu, kao da je doista abeo poznati za bili občinskim tajnikom.

Prije naš občinski tajnik imao je skoro neviram 250 f. plaće na leta, i obavljao je sve poslove prilično dobro. Misao je da tako uvjek samo talijanski, prim ga po redaka lažtora starčevičancem nazivala, al to samo zato, što nije bio sluga one poznate trojice kreditnika, lovrančkih multikataša. Sidanji tajnik, prem vuće 500 f. plaće, nezna u občinskom uredu niti maknuti se. Dokaz budi tomu slijedeće:

Ovih je danas naše glavarstvo imalo poslati na Rieku nekoga referatarja, al za poslati ga moralo se ga nekakvim pismom poprati, pa buduć se gavarat, kako je sam rekao, u to poslove nimač ne razumii a tajnik Velussig još manje, morao je naš načelnik dat na Volosko putovati, da ga poduči, kako bi ono par redakab napisali! Naša je občina dakle u dobrib rukuh! Pomislite, da li je potrebno bilo za takvu promjenu tajnika mužare paliti, zastave dizati, tabele bacati i narod smučavati.

Ovdje se govori, da se poznata trojica naših multikataša, na čelu im onj glasoviti prijatelji kristala vrlo briju, kako bi lovranči ovog puta na mjesto zaslužnoga gosp. Dr. Vitezicu, svojim zastupnikom u Beč poslali nekog Petriša i veli da su oni mnogo Izvanjskih puka na svoju ruku ohrnuli ili bolje rekuš smutili. Ja međutim toga neverujem, jer dobro znadem, da je naš Izvanjski puk razborit i da se neće dati i opet prevariti, kako no ga evo pred malo vremena prevarili radi onih nesretnih tabelah. Naš vanjsčak poznaju dobro toliko onu trojicu multikataša, koliko i onu gospodu u Poreču i Pazinu, koji nebi rado vidi, da bude Vitezic opet izabran. Poznaju sve te ljudje još od nesretnih vremenih, kad je Kuder predlagao, da se sve nameće i poruze svaki na kmete, koje da se pak osimomačen i avanžirani rukub i nogub predade u ruke gradjanah kapetanah i principalah, prijateljih porečke i pazinske talijanske gospode.

Lovranci, ako nećete da vas koji prevari posavjetujte se sa Mošćenicanom Berščanom i glasujte za ljudi, koji su prijatelji. Vaši i vašega materinskoga jezika. Pazite, da se ne pokajete, kad već ne budete moguće, učinjeno popraviti.

Iz Kastavčine mjeseca aprila. Narod bez učenjih muževan, jest vojska bez zapovednika, jest brod bez kormilara. Sudjelac mu sudi sud, mu kroji pravdu, zapovjeda — a on? sluša i ovršuje zapovjedi i Život mu je san, a san je slika smrti.

Zaljubože i naš hrvatski narod u Istri spavao je do nedavno, jer tačen tlakom tudijsnoga, koja je svimi našim kušajem i kušajem i danas, da ga uzdrži u timi neznanja, neukosti doslednosti u materijalnoj bledi i siromaštvo. Od tuda je slijedio da se je razmjerno malen broj mladiča našeg jezika i krvi, mogao dati na nauke, a više njih nastrađi ili zapusti započete, da i skoro dovršene nauke s pomanjkanjem materijalnih sredstava.

Naravski daleko posledica da vidjimo same tudijske i protivnike, kao sudece, kao političke i one javne činovnike, kao liečnike ižnjitrne itd. Jedan naš svećenik stuljak bio dosada još najbolje zastupan i ovom upravu možemo zahvaliti ne samo da je narod više manje pođeo dolaziti do svog probudjenja i osvještenja, nego u mnogom i to da nam se je u poslednjih godinama izškolačao ilje broj naših mladiča, koji sijegurno nebi bio, da nije bilo savjetnih i nagovaranja, a i izdane materijalne pomoći od strane rođoljubnih svećenika. Od tuda moj brajan ova bezobrazna na nje bašku naših narodnih protivnika!

Sa stanovništva strana rešio se je više putak: »nemožemo vam dati hrvatskih školača, jer neljame hrvatskih učitelja, nemožemo u sudove, političke, porezne druge ured uvesti vaš hrvatski jezik, jer neljamo vaših hrvatskih činovnika. Nemožemo to (škole) jer nije onoga (učitelja), nemožemo ono (učiteljih) jer nije toga (škole). Cirevus vitiosus!

Da već jednom predjemo iz ovog neprilikog kolabora Izgovorih, dužnost je svakoga rođoljuba da uznastoji, da se što više mladiča našega roda poda na razlike (realne i humanitarne) nauke i tim stvoriti voditeljica i buditeljica našega naroda — domaća inteligencija.

Svestan ove dužnosti vredno je da izstaknem i upozorim onoga na koga spuđu na slijedeće:

Ama uđova Pegota rodj. Vlah iz starinske obitelji kastavske, odredila je u svojoj oporuči (god. 1882.), da Interesne njezinih kapitala (kojih 14000 fr.) imaju dosmrtno uživati njezini rođaci, braća Vlaha u Kastvu, a po smrti pojedinog njih, da se oni dotični dio upotrebliji za Školske stipendije (u svemu 8) na koju bi imali prave ponajpre direkti potomci ove obitelji, a u pomanjkanju ovih i drugi u Kastavčini živuti, imo Vlasi noseti učeći se mladiči, pa bilo na kojoj mu dragoj školi.

Rešio mi je vjerodostojna osoba da je visoko c. kr. namještajstvo u Trstu, pred koga dvo godine, na odnosnu molbu glavarstva občine Kastav dalo odgovor, da nije moguće za sada (pred 2 godine) raspisati natječaj na ove stipendije, jer da se svaka rukoploživa svota (749 for.) djele među živuće legatere.

Budući su od to doba preminuli tri uživatelja tih interesab, ter da tako ostajući rasploživa svake godine svota od kojih 650 for. vreme je, da visoko c. kr. namještajstvo u Trstu odmah dade otvoreniti natječaj na rečenu stipendiju u smislu oporuke, jer je škola da tolik novac mrtav leži. Svakomu svoje.

Iz Cresa 15. svibnja 1885. Ovdje se kaže za nekog protukandidata našem Vitezicu. Nekođi da su ga na to ponukali, a on da se je toga i primio. Neznamo pak da li je to učinio iz laskounostti, ili da je slijala i on tako hinben, kao i ostali, koji se diše odjedovskom kulturom. Da on zoato ovud je svakomu poznato. Ta slijala bilo bi čudo, kad bi se on od svojih političkih surješenika razlikovao. I u tomu mu se vidi, da je slijala usjeao odjedovsku kulturu. — Govor ga bogata, a pa dobro al nisu niti naši otočani blago, koje se na trgu pro-

daje. Svakako neznamo k čemu točki kandidira. Njemački znade male ili nista te bi u Beču trubio kao telo u nova vrata ili kao Turđen na propovlđi. Nu narod će mu suditi, pa nećemo da predstavimo suda. Slabo je svakako vaditi kostanje iz Zeravice, jer se obično opeče, nu još gore je kad se to za drugoga dali. Naš protukandidat još toga nije dočuo, ali dokuđi će iza izbora. Ljutici, koja vrba, na naše pote, zgazi se glava, a suho drvo baciti se u vatru. Međutim a rivederci a Filippi.

Pogled po svetu.

U Trstu, 19. maja 1885.

U Beču su se čvrsto zahvatili za izbore razne stranke: Federalisti, Konservativci, Semiti, Antisemiti i kako se već zvau, drže burne skupštine u koje mora doći policija, da jih miri i — zatvara.

U Češkoj i Moravskoj narodnici se drže čvrsto, u svih skoro gospodskih občinah su izabrani fiducijsari Česi, u Pragu i Brnu pripravlja se očjuna borba.

Sve govori o kandidaturi nekadašnjeg ministra Bacha u Beču; ali kako se već juvila neimade nimalo izgleda taj gospodin, da će prodrijeti. Niemiči nisu već zadovoljni ni sa Bachom.

U Kranjskoj ide sve na narodnu. Dr. Dolenc je osigurao svoje mjesto u Dolonjkoj. U Dalmaciji pak pripravlju se očjuna borba, ali kako hrvatske novine od tamо juvljivo je skorom osigurana posvemašnja pobeda sa strane Hrvata. Občinsko vijeće u Staromgradu, koje bijaše talijansko, razpušteno je, jer je htio izazivati nomire u oči izborih i pod silom protutrti Lapenu. Ali vlasta, koja je presita tih talijanskih nemirala jednostavno razpustila je občinsko zastupstvo i postavila je svoga komesara. A gdje Talijan ne muti?

Hrvatski sabor je odgodjen kako neki vele do oktobra. Većina primula je vladin predlog, da zemlja plati 100.000 for. za pokriće troškovah nemira predstaničke godine. Odbacila je ta ista većina predlog Ožegovićev za gradnju nove škole u Bedenici i predlog Smičiklasov, da vlasta podpomogne izdanje «ricčnika», koji akademija daje na svjetlo. Opozicija i u zemlji jo ogorčena radi takvoga postupka.

U Biogradu zavladala je ministarska kriza. Garađanin je ustanovljen, da sastavi novi kabinet.

I Pariza pobudila je obču senzaciju vjest, da je najveći živući pjesnik Viktor Hugo bolistan na sunč.

Između Ruske i Engleske vode se uspješno konferencije radi priporata u Afganistanu; već se drži posve stalno, da je mir modju timi posve osiguran.

Engleska komora je međutim odlučila povući posvema svoje čete iz Afganistana i Egipta. U Afganistanu će se ejugurno negoditi sa Ruskom radi granicah i radi drugih potankosti, ali neće biti tomu tako u Egiptu. Engleska je potrošila milijone i milijone za Egipat, sada vuče natrag svoje čete i pušta Italiju samu. A znate što misli Italija? Junacki bježati, Komora talijanska već očito prikazuje se nezadovoljna sa stanjem starih u Egiptu i neće sijegurno glasovati, da se više troši za to poduzeće. Sada kad je Kasua u pogibjeli Talijani se drže mora, da mogu prije bježati kući u Italiju: Liepih junakih u biegul. A svaki zna doći na pečeno i friganu. Pak još govore, da su junaci i kulitivirani!

Franina i Jurina.

Jur. Čuješ Franu sababa povede, da živi najveće pljavice, ali bismo rekli ukrajci na Buzedincu i Podgradom.

Jur. Ter ima pravo; ja poznam tveh jednogu po jednem i od prvega do zadnjegu su ti to ave sami Krenjeli, ljudi, koja vrba, na naše pote, zgazi se glava, a suho drvo baciti se u vatru. Međutim a rivederci a Filippi.

Jur. Pak da sababa nikada istinu noreć? Jur. Mislio je udri po bašte, pak je po tovare.

Jur. Znaš da preporuča on Bertoldo (pologljivo Jorkić) Nerezincen, da kapelana struju i da mu neveruju zač da dela kako mu va Zagreb u Ljubljane zapovedaju.

Jur. Dragi Franu ter biš moral već i ti znati, da ni na celoj Boduljiji većega tovara nego ju jušto tu Bertoldo i da ga drugače nezova nego on Samplo, ki sliča nezna, da je živ. Njemu se brižnješ vavek sanja, da će prit oslobođati Istru i naše izoli Kalibardi pak da to sve skupa dole va Talju povuđe a njega, da će storiti za prvega župljuna va celom kraljevstvu.

Jur. Tu bi po pravice meriti zač da se va to razume, kako malo kli. Nego mari pak kli za tega vrloglavca?

Jur. Si, zač deca za njim teču kako i za onem, ki ze Špitulu pobegnu.

Jur. I to da je najveći stup porečkoj sababi.

Jur. Ja, sada audi, kakovi su oni mali.

Jur. Pasja krv!

Jur. Čuškaneš Franu?

Jur. Po Franidu je za klijet kada se spašatim na one pasje... uh Bog mi grube prosti!

Jur. A vero već mi moreš povedet zač skriveni zubi.

Jur. Zač kada nam je utorak pasanti ona silna tuča svu našu siromašniju pomlatila, dul san dva Krojela, kade su se smijali, ruke od veselja trili i razgovarali, da te ove buduće žive svi ečavici od glada krepata a oni, da te od njih one najbolje poseze za niš kupiti.

Jur. Sa l' to kršćani al oni a pakla?

Jur. Govorit ti, da su Krojeli, koji bi nas va žice vade utopili i kojim je ono, da piše ona «lažica» iz Parenca sveto pismo.

Jur. Za ljudi bez duše je ono baš pravo sveto pismo.

Jur. Povej mi. Jure po duše koliko ti j' zel Morešto ono neki dan kada ti l' Luca ležula?

Jur. Baš 16 bjele Šjurini.

Jur. Ter da zame kuda gre po službe samo 8 Šjurin.

Jur. Ja ma onrat pokaze samo nos na vrante aš se boji zie arje a kada ga kli zove — a to je male puti — trebe da se naplati za ono, či doma zjala prodava.

Jur. Ma bi moral sejeno oni beži na polbitit kada ima Frajkartu, ter ga željnicu niš negušta.

Jur. Dragi ti, kartu ima za se i za familiju a pak znač dači kranjčan rekal kada ja na masle Šper Štrigal: kaj bolje je bojše?

Jur. Ma, kai taneken je on priša do te karti?

Jur. Govore, da mu j' pomogli ona baretična zlatnina koduron.

Jur. Ča ne i njegovu familiju tu baretičnu zlatnicu zapretili, da ako ne doju njemu i familiju tu kartu, da će pisat va počeku Šbabu i va druge baretične Štrigeti kontra bareton.

Jur. Ja, kai ume ima dve; lego kamo pak svrjanicom s tolkom beži?

Jur. Ženi bi rekle, da kada napravi stotinu Šjurini, da teče s njimi na Šparaku ali kupi obligacioni a da nebi ēuda Špendal; zame sobom žalogaj kruba i mrvicu sira i tako se s čem ten pasa.

Jur. To mu dunque saka dobro pade.

Jur. Ja kako i onemu ki va korito taneši.

Jur. Ča da pokaže još sekada god ona starla lesica spod Kastva svoj iliac?

Jur. Te govore, da i starli soldatski konj poskoči kada čuje trumbetu zasost, ta-

ko je i ona lesija s madvini živče kada je kakova babilodijon.

F. Ca malis Jure keg bi on rad va Beč posiljal Vitezicu da kakovega Sarenjaka.

Jur. On bi najprije tamo san šal zač večni bi ušel vremena vremena va Beče a kada j' hojeval na komunske špendije mu se j' Bač dobrobit oblikoval.

F. Ma bi ga, ako se mislil brzo poslat, zač gre več nekako jako vase.

Jur. Ali Franč Moj zač da bi Bog neken ljuden barem pod starost mrvicu verščopjo.

F. Ma j' smeaš on tvoj ženac va Lovrane.

Jur. Ča češ no. Star čovek dvaputa otrok.

F. Al se on sejeno hvali, da su mu kraljčali na Parncap "Avila Vorzel".

Jur. Ter se i dece ihuha i kriči kada jih je troba umiril i zaslepi.

F. Tako da j' bač po senega zvišel.

Jur. Provaj kade š njim ku besedu hiti pak dač se i sam osvedči.

F. Ca ga nemore malo on a pod ladonj korejti.

Jur. Ni mi lazno zač lječe trgovca za koral.

F. Čuj, duj, čuj, duj.

Jur. Ča ti je, da čarška kakoti duj.

F. Okavo ti me je neki dan, kad sam prisjal na Pazin zval k sebi Pepič, da će mi neč va uho reč.

Jur. Ki je tu Pepič?

F. Ca nepoznata onega, ki ima nos kako patakom i ki tamu na mostec preša tabaka i karticu za picičnu prodaje.

Jur. Aha vidim, to je on ki je vavel na sudu u petljoni kontra našim ljudem. Pak da ti je rekao?

F. Čuj, duj, kompare, snas, da su elezioni za deputata, snas ču ti dat ja kartu.

Jur. Ča od sto...?

F. Nebudi lud... puš me govorit... dat ēti ti kartu, pak daš volat za nasega deputata. Pabja viro, zac si sal va Lindar — dunque on nasi več s nam, s gošpodu, s duktori, s bogatimi. Ako ti bude falič ca, ki de te ajutat?

Jur. A ti da si miši odgovoril?

F. Slor Pepič moj, sve šli, ma to ne, aši sam um danči ki fijur i aši vam ga neplatiš, vi greste na sud pa me ūzite. Pustite i sada manc, da ūšem ča mi gre i da tražim po duše čoveku, ki de za meni i za moj ženik i za moje dobro delat va Beče.

Jur. Dobra ti je bila... Pak kako je finila ta kumedijs?

F. Slor Pepič ti je šli va on njegov gašojot ter je od jada s jednim skrivačcem od komuna jenu butili strusli.

F. Al je bilo na 15 tega meseca Šarenjakon Žminjaskim tempol pod petami.

Jur. Ca jih je ki podkova?

F. Ni lego imali su tamno balotacioni za Bač pak su Šarenjaci zavestili, občivali i obletali kako mušice bez glavo oko naših ljudi, ki nisu osteli čut za tovaršči meseči i za zberesno pažinsko vino.

Jur. Tako se no daju kmeti višo za nos pojat od Karelj i Šarenjaki.

F. Po Franču Žminjaski kmeti su pokazali, da su muši, da su vrstni kako krase, da jih Šarenjaci votar neče i nemore slomiti. Oni su izbrali velikom vedenom svojih 9 postonih i triči muži, ki nomare za porečko-pazinska občanja, i ki ti je jednoklano glasovat za našega posleroga Vitezicu.

Jur. Eh onda Bog živi takove muže. Čast Žminjaskim bircem i fiducijsarom, ki se niso prestrahlili Žminjske "občine" po rečki "člebotuši" ni pozinskog "čakana".

Različite viesti.

Izvanredni Priček. Buduč da nam se tuže iz raznih stranah Istre, da nisu primili poslednjeg našeg broja, odločili smo izdati u nedelju dne 24. t. m. Izvanredni "Priček" za naše predplatnike u Istri i na otocih. Što nije stigao svim našim čitateljem u Istri poslednji broj, nečudimo se nimalo pošto znamo, da je gošpod u Istri do toga stalo, da narod učenje u ovo ozbiljno doba našeg lata te da tako nedozna kako se ima vladati kod predstojećih izborih i što mu je činiti. "Priček" će se razpošljati u nedelju te priporučamo našim čitateljima u Istri, koji nčeli na vreme primili današnjeg broja i nedeljni "Priček" da to edino reklamiraju.

Imenovanja. G. vitez Alberto Conti podigli je Njeg. Vel. naslov i karakter tajnika namjesništva u Trstu; G. Jakov Mikalich kurat u Piranu, kanoniku sostoljnoga kapitola u Kopru.

Sv. berme. Sakramenat svete berme neče u ovo vreme podstavljan presv.

g. biskup dr. Glavina jer mu navještovali ičenči, da ide u koju kupelj radi slabog zdravlja. Sv. berme podstavljalib' gosp. biskup tekar u jesen, kad se vrati iz kupejib.

Naši kandidati. Na prvom mjestu donašamo naše kandidate za varnske občine istočne i zapadne Istre. Ujedno donašamo našega kandidata i za gradove. U današnjih okolnosti težko da Čemo uspjeti sa našim kandidatom u gradovib, al moramo i tu pokazati, da smo pripravni na borbu, da bi i u gradovib mogli prodrjeti, kad bi se okolnosti bar nekoliko promjenile.

Izbornici Kastva, Voloskoga, Lovrana, Mošćenica, Pažina, Buzeta, Pule, Krke, Cres, Lošinja, Kopra, Vodnjanu i drugim gradovab dajte jednodušno svoje glasove našemu kandidatu, Dra. Franu M. Indiću.

O izboru velikoga posjeda reči Čemo koju u budućem broju.

Zabava pol. družtva "Edinost". Izpala je veoma rješljivo prem neblijša vrieme odveć povoljno. Naroda sakuplio se toliko, da bljače prostiran vrt gospodine "All' Aurora" posve pun. Program zabave bljaša na obće zadovoljstvo izveden a mnogobrojno občinstvo zabavljeno se daleko po pol noći.

Priporučamo našim pravosu u Istri, da pripaze na njezine zakonitosti, kod izbora fiducijsarih ili za stupnikih da je užlož proti istim protest. Protesti iduće u Beč, a nipošto u Poreč. U Beču zapovjeđaju ljudi, koji neće predstojecih izborih Žvanjskih občinah u državni temeljiti protest na dnevnim posjedima.

Agitacija i novocom. Dođasimo da su drugom mještu plasnu predsjednik političkoga istrijanskoga društva kojim se pozivaju naši otvorenici, da rade za talijanske kandidatice bez erida i uže, obdevajući taj gospodin i novaca.

Ako ustreba. Nozna li tuj pravnik, da to njegovo neobjelo zaprijev o paragrame kaznenoga zakonika i da bi on moguo slavno platiti tu smjelost. All on mješi da je pozobao sav monopol ciele Istre da će mu biti dopušteno komandirati koko mu se hoće. On hoće znati kako ide stvar: sun quadrato esatto ed eventualmente provedere a tempo che il risultato finale corrisponda u nostre volte. Oni žele dozvati, koliko je fiducijsar za njih. Ako jih nije dovoljno onda će raditi iz petnih žilab, da dobiju toliko fiducijsar koliko im bude dovoljno, da protutaju svoga kandidata. To će oni uraditi podupravljajući "Pronta" (la Presidenza) ad indennizzarie delle eventuali spese.

To je staro crdje. Pred 6 godinama su davali po 80 for. svakomu fiducijsaru, kod zadnjih izborih davali su 50 for. za edan glas.

Ved su počeli tom taktilkom. Novac udajući več sada a toga da bili još više. Ponalo gospodin doktor, vi ste zlo rađunali, kud ste misili, da mi spavamo, mogli biste se kruto počesati ako riđunate da se prodaje ūčavot koko i blago.

Poznamo zakon i zakona dema se držati — pa rokli da smo špiljoni ili što vam drago.

Prijatelji i prvači puka, pazite da Vna Šarenjac ne prevara, a vi fiducijsar gledajte da čuvati Šarenjaci zmljib; mogli bi vas ujeti, a zmijin ugrizak težko je izlečiti.

Tko traži najde. Slavno predsjedništvo pažinsko političkoga društva misledi u svojoj strastvenoj zaslepljenosti, da je pučanstvo ciele Istre "puro sangue" pa usijed toga razaslije je na sva občinska glavarstva Istre, nepažeđ da li su ista u rukuh slavenskih ili talijanskih — naputke i molbe, da se zauzmu kod predstojedićih izborih za carevinsko vede za zastupnike, koji će braniti talijansko interes i talijansku narodnost proti težnjani mediji mestnika cranzo-croatia. Takove naputke primili su i poglavari čisto slavenskih občin Materije, Kastva, Vrpinice itd. Glavar občine Materije odgovorio je odmah na drzivo pismo gospode iz Pazina. Stalni smo, da do isto učinili i glavar Vrpinicki i iz občine Kastav, kojom upravlja vladin komesar (čega gospoda u Pazinu nezajima) izostali će valjde zasluzen odgovor? Niže donašamo talijansko pismo pažinskih zastupnika i mužki odgovor g. Kastelica, glavara u Materiji. Pismo glas:

Onorevole Podestā!

Il Comizio elettorale tenutosi ieri a Parenzo per iniziativa della Società politica Istriana, proclamando i candidati proposti dalla Presidenza della Società stessa, ha con voto unanime addottato le seguenti misure:

a) che in generale tutti i patrioti presenti aderenti, nessuno escluso, si prestino con ogni mezzo per la buona riuscita delle

elezioni degli elettori eletti nei comuni rurali; b) che in particolare in ogni comune elettorale avesse a costituirsì un comitato elettorale coll' incarico di prestarsi perché le elezioni stesse riescano ovunque uniformi, e di tenere esattamente informata la Presidenza della Società politica Istriana di qualsiasi risultato od insorto ostacolo affinché questa possa formarsi un quadro esatto ed eventualmente provvedere a tempo affinché il risultato finale corrisponda ai nostri voti, interessando specialmente gli Onorevoli Poderosi del capo luoghi per la effettuazione di tale deliberato.

Partecipando un tanto, la firmata non dubita punto che l' Onorevole Podestā sarà per corrispondere, lochē caldamente anche gli raccomandi, pronta ad indennizzarlo delle eventuali spese e con tutta simpatia si segue.

Della presidenza della Società politica Istriana

Pisino 12 Maggio 1885.

Il Vice presidente

Dottor A. Mrach

All' Onorevole signore

Kastelich Gasparo

Podestā

Materija.

Evo odgovor vrlednoga glavara g. Kastelica:

Materija 14. maja 1885.

Ugleđno predsjedništvo "Società politica

Istriana" u Pazinu

Odgovarajući na Vaše pismo od 12. t. m., kojim mi javljate zaključak Vaše skupštine u Poreču dne 11. t. m. tičući se predstojecih izborih Žvanjskih občinah u državni sabor i to:

a) da imaju svi patriote pristupni i odustalni, neizuzev-nijednoga, brinuti se svim sredstvima za dobar uspjeh fiducijsar Žvanjskih občinah!

b) da bi se imao u avakoj izbornoj občini ustrojiti jedan izborni odbor, koji bi se brinuo, da izpada svuda izbore jednokratni koji bi točno izvješćuju predsjedništvo istarskoga političkoga društva o svakom uspjehu ili zaprijeći, da si ono uz moguće stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto moguće troškove povratiti občaste, — podpisani občinski glavar, kojega je slovenska mati rodila i koji se neće do bladnoga groba svomu narodu iznevjeriti, da je to je ugledna "Società politica Istriana" toliko pravirala poslavši njemu gore spomenuto pismo i to u onoj kraj, gdje neće zaista ući mješta talijanska priznatost. U ostalom među nje poznato, da bi bila ugledna "Società politica Istriana" svojim savjetom i stvoriti točan pregled i da može u pravu vremenu poduzeti, da konačno uspije odgovara Vašim željam, priporučajući osobito Štovaninim občinskim glavarom, da se izvrši spomenuti zaključak, uime čega se toliko ljubozljivi, da isto mogu

kому je stogod dužan. Istrani i Onim, koji vam straši se peticijom ili inkantacijom recite otvoreno, da ćete glasovati po svojem osvajajućem a dug platište dajući vam bude prije moguće. Nebojte se denuncijacijom porečkih slatkoribaca. Svatko se boriti onim oružjem, koje ima, ona neima bojeg, nije njoj dakle zamjeriti.

Tabor u Lindaru. Porečka elazitija pupa je novicah o našem sastanku u Lindaru i tom zgodom neima rječih, kojima bi grđe nagrdila našu prvaku.

Nego sreća, da se brdja nevolji žaliti da liž gdje ruča tu neveruju. Najbolja preporuka našim ljudem jest, kada pseuje ta "grđoba", jer onda tek naši ljudi počnu cijeniti one, koje ona pseuje i grdi.

Stara je latina, da onaj, koga svrbi, da se i čeće. Ona je uzvitala silnu buru — nju svrbi neka se čeće, nju erdi jer je bilo mnogo ljudi, a miju nječamo one: *se ti si čekši sato*.

Mi nećemo opetovati sve što je bilo; bježe ljudi iz svih krajeva Istre, ti ljudi će sami pripovjediti svojim prijateljima, koliko nas je bilo i što smo radili.

Čudno nam je što brbilje dični piskar uhabine „lindarski Mate“, da nas nisu učinile sejaci na skupštinu razumjeli, a kad tamo, on nas razumio i do više nego li smo i kazali. Možda je taj della naučio naš jezik u Zagrebu ili mu kao dilektant posveđuje osobitu pažnju. Mate, Mate! gdje ti je logika? Ti se prečiš, da si naš razumljivo premi s iz „Florence“ a naši vredni sejaci rodjeni u Istri, da nas nisu razumjeli?

Isto se lako moglo zbiti, da se je pomutio habbin „Mate“ u broju naših, ali neznamo, kako je moguće, da Marko nije niti dobro pobrojao svoje. Zna se, da u Poreču one nedjelje nebjijaše Talijanega 30 a kad tamo dr. Marko pripovjeda, da ih bježe 10 panarah? I matematičkom se posvadio Marko!

Izborni sastanak Držao je g. M. Laginja u Sv. Mateju na Kastavčini na Sensovou po podne. Naroda je bilo mnogo. Razumio je, zašto se pošlja zastupniku u Beč, zašto je Dr. Vitezović najbolji za našu stran, i koja naša potrebe imaju odnositi u budućem državnom saboru. Narod je nauku dobro razumio, odobrio i odlučio dne 18. maja složno glasovati za one ljudi, koji će na odlučen dan dati svoj glas za Dra. Dinku Vitezovića. Tako je Narod govorio: Nećemo pod Talijane i pravo je!

Govor g. Laginja donesićemo drugi put.

Pišu nam iz Mošćenice: Nemoćem uzmankuti, da vam ne javim u kratko, kako je ovih danah ovdje jedan lovranjski šarenjak nerazumno agitirao proti brižljivom zastupniku na carstvu Dr. Vitezoviću u preporučivom ovudnjim kmetom nekoga Petrića iz Cresa. Punkt je naime ovaj narod, da Vitezović nije u 43 god. što je na car. vleču, ništa učinio za narod; on da je uzrok, da je porto-franko dignut, da je dacia povlačena na petrolij, on da je uzrok, da nije učinjen već odavna porat (luka) u Dragi Mošćeničkoj, ltd. ltd. Nekoim ovudnjim kmetom je to tako zatukao u tliku, da im je bilo mušno to iz glave izbiti. Eto krasnog oruđja, kojim vojuju pošteni emisari porečko-pazinskega konsorcija! Na čest Vam dični kulturnosoci!

Izlet iz Pula. Pišu nam iz Barbanata. U našoj okolici vidjamo nekih čudnih lica, bijeli bradac, visokih gestiju — iz Rovinje, Pula, Kanfanara, koji vele, da se čuda našoj nejep panorami. Bože milli! koliko su maleni u nositelji kulture! Kako da mi neznamo njihove tajne namere! Naši seljaci se nedaju zavarati i neveruju im.

Čudnovato da su svu pogotičen od našega podešata i svi prolaze kroz Vodnjani. Valjda imaju tamo svoj glavni štop — stato maggiore!

Baba mahnita. U zadnjem broju naša »babica« kuo da je pobiesnila. Nezna što u ludištu govor i kuo da je zaboravila ono što je prije govorila, ne govoril o drugom nego kako da protura za labki novac avoju staru robu — kandidate za carinsko vjeće.

Kad su bili ono nemili u Liburniji, Liburnija je spadala u geografsku smislju Istriji — buoni isolani bili su pravi Istrani; sada kad je u Liburniji zavladao mir i

kad je nekomu preselo mutit kašu — ta Liburnija nije više Istra, Kvarnerski otoci su kinčki.

Prije pripoznavala je Hrvate u Istri, sad ih više nešma, jer je tako odlučio pazinsko-porečki konsorcij; prije smo bili braća, sad smo dospuhli. Mislimo da bi dr. Marko kojem logika nije nimalo približna, bioje uradio, da piše kako je počeo o »Crvenoj republiči (Barba bletoli) nego o politici!«

Nabacujuci se svakim blatom na ovu siromaćan narod bezobraznošću, koja je samo prirodjena toj kulturnoj svojstvoj usudjuje se ta razkokodakana klepetuša noviravati ljudi za kandidate, koji nisu kadri nego klupe topiti u carevinskom, vleču živili ništa ne radeći »alle spalle...«

Dr. Vitezović je stranac jer je rođen na Krku a dr. Petrić je rođen na Cresu, dva pednja dalje u istom okružju, te je istra krv istarska... Ali doktore, tko vas je naučio misiliti?

Mi imamo dokaza, a i sami ste na ovu glas-vikali, tako da vam je moralna poljica grubiti i pljeniti telegramom pri smrti vaše preko alpinske zvezde Combijs, da je vaša budućnost vaša težnja, vaš život u Italiji? Onda zašto naih ovdje neupistiti na mriku? Mi nećemo niti u Italiju niti u Hrvatsku mi demono ostati u Istri jer smo Istrijanci, jer je Istra vodim pravom našeg nego vaša.

Vidite brado i uhabine same očito veli, da su njeni kandidati liberalni, koji će braniti talijansku neku kulturu talijanske interese i talijansku narodost... u obdoje sva talijansko... nama tih vježnib kandidata netreba, griešiti bi proti savjeti i proti istom Bogu — kad bi tih za svoje poprimili. Nam netreba ljudi, koji će braniti spomenute interese nego onih, koji će braniti Istru od talijanskih pjačavaca, od ekonomičkoga rasuta, koji će znati kazati u Đelu, da u ovaj zemalj u život ljudi buduća roda nego ljudi hrvatskoga jezika, koji su uvjek vjerni svomu rodu i svomu caru.

Nerečinicom! Pazite se brado od lošinske i osarske gospoda. »Babice vam preporuča, da za fiducijsare izaberete nekoga rovinjekoga ribara, koji je Osoru uvek pod vamjam kopa, nekoga Zorovića, koji puše šnjir u isti rogi i vašega ljeđnika leto turjincu, koji će proti našemu osvajajućem glasovati za nekoga Cresuna, koga nepoznamo.

Sjetite se dobra što je za vas izposlovao g. Vitezović, kojega da nije trebali vam niti djeca »oča naša hrvatski učili u školi«; sjetite se, da biraju svu izulanu kako jedan vježk Vitezovića — dogovorito se međusobno i složno na Puntakrižu, izaberite svoje ljudi, koji će složni sa drugimi sebi na čast a vam na slavu za svoje muževne glasovale. Bježite od doktorića bez doktora! —

Iz Kastva nam piše, da je tamo kod izbora fiducijsara bilo sve oduševljeno. Svi fiducijsari izabranje jednoglasno. Evo odgovora pazinskog i porečkog gospodi na sve njihove meštarije u Kastavčini. Na drugom mjestu nožice moći dijatelji odgovor bivšega glavnara g. Munčića na poziv talijanskoga političkoga druživa u Pazinu. Većo blamože neda se kod ozbiljnih ljudi ni pomisliti!

Izbori obavili su se 18. t. mj. Dan prije u nedjelu sabrala se još mala četa protivnika (I) kod Matulja, da pripravi polje. Ta četa sastojala se od 3 lica. Dva od ovih ne pripadaju ovom občini, to su: Predonzan, geometar na Rici, i neki Barich, geometar na Voloskom. K njima se pridružio i Gajancić. Nemoćemo pojmiti, što ovaj Predonzan traži po Kastavčini. Hodom je iz Istra, po narodnosti Talijan. Njega je vidjevati svako malo klatariti se po ovoj občini, osobito vidjelo se ga u družtvu Gajancića. Upozorio se c. k. kapetanat na Predonzan-a nu od tamo nikakva koraka. Još se je usudio na večer istoga dneva u grad Kastav. Sbilja se da se talijanske smilešto. Tu je također htio nešto po talijansku praviti, nu za to će do sudova odgovarati.

Čujemo, da je bio odveden na glavarstvo te preslušan na protokol. Tko traži, taj nadje!

Upozorujemo pak o. k. finansijsko ravnateljstvo u Trstu na g. Barlich-a, koji

bi imao vršiti svoju službu a nepučati se u stvari, kojega nešta, jer će, inače naši ljudi dobiti slab pojam od c. k. činovnika!

O Gajanciću škoda je da se govor, jer je čovjeku, koji onako grđano kune i punje Boga, nije vredno, da se ga spominje.

U krčme, gdje se je nalazio, bježali su ljudi, jer nisu mogli čuti njegovih bezbožnih kletvati, pak je sama krčmarica bila prisiljena zatražiti pomoć od oblasti, da se ga iz krčme odatrani. Došla k njemu žandara, koji je opomenuše, da neka prestatno prokljinjati, jer da će ga zatvoriti. Čestitamo pazinskoj i porečkoj gospodj!

Tuča u Istri. Dne 12. t. m. harala je strašna tuča skoro u svih kotilih Istri i kvarnerskih otokih. U nekojih predjeljima unjališta je posve nadu siromasnog sejaka. Koliko nam je poznato pretrpile su najveću škodu nekoja občina u Koparskom i Poljskom kotaru a među timi osobito Izola, Piran, Barbana, Novigrad i Kaučkar. Dolaze nam također žalosti glasovi iz Tinjančine, Savlje i svi otoka Lošinja. Jadan narod! Preporučamo već da se našim zemaljama i državama zastupnikom, da se u svoja vremena topile rauzmu za našega sirača kmetu, kojegu biju ne-prestane svakojake nevolje i nestrede.

Prilog porečkoj »Kraljici« Danas nam stigao prilog porečkog listića u kojem zavolu tražimo uspjeh Isabore u pojedinih občinama, koji su se do sredine očekivali. To je za nas dobar znak, jer tom krunjom pokazuju porečki »državčari«, da su u većini občin propali oni, koji brane i zugovarju talijansku kulturu i talij. interesu. »Baba« se boji reći latinu, da ne malakuju njeni emisari i da nepobaceju oruđje u grm.

25. aprila. Ban Mažurančić, Forempohier za Genovu. — Jakim 1. maja. Volunteer, Merito za Trst. — Cetin 5. maja. Ortona, Račić za Raku. — Wallaroo 8. maja. Hiperton, Car za Canale. — Marselje 10. maja. Venere, Baclo za Raku. — Genoa 9. maja. Adamo, Kopšić za Batum. Ukraine, Mirković, Abraham, Jelčić za Oagliari. — Carrigrada 27. aprila. Giorgio Bošković, Glonović, Drina, Kosović 4. maja. Šredna P., Škrinj, Peleg, Matković za Batum. 2. Triton, Kitinić za Korčik 5. Rosana, Tomašović za Gante. 6. Niko, Bronzan, Esau, Mihalović za Marianopoli. Obilić, Damjanović za Mljet, — Falmouth 8. maja. Gintzits, Valentin za Liverpool. — Haars 9. maja. Dora, Radosović za Novu Jorku. — B. Ayres 20. aprila. Zia Caterina, Paselj za Falmouth. — Škorbabić 29. marta. Hariba, Radosović za Passaracang.

TRGOVACKE VIESTI

Kava Rio	for. 48.—	do for. 54.—
» Santos	44.—	» 60.—
Cukar tučen	21.50	» 23.—
Uje za jelo	42.50	» 43.—
» dalmatinsko	43.—	» —
» talijansko fino	65.—	» 95.—
Rike talijanska	14.—	» 21.—
» indijska posk.	12.—	» 18.—
Papar Batavia	83.—	» 89.—
Bakalj Troms	31.—	» 40.—
Petrilj	9.60	» —
Mast ovalnjava	36.—	» 38.—
» engleska	50.—	» 50.50
Slanica	51.50	» 52.—
Marlin	70.—	» 100.—
Loj Dalmat.	37.—	» 39.—
Naranča Sicil.	2.50	» 5.50
Rezili puljizki	6.—	» 8.—
Limanu mnogo osk.	2.—	» 650.—
Mandoli Dalm. osk.	—	» —
Smokve stare	9.—	» —
Lođa	11.—	» 14.—
Vasa bosanska	105.—	» 115.—
» dalmatinska	112.—	» —
» istarska čista	110.—	» —
Koje strojne poplat	140.—	» 185.—
» kravje	155.—	» 360.—
» telecje	354.—	» 616.—
» surove voljivo ov.	—	—
» dalmat. svježe	48.—	» 56.—
» suhe dalmat.	89.—	» 115.—
» telecje	190.—	» 200.—
» janjeti-100 komada	70.—	» 100.—
Siles	1.60	» —
Šljive bosansko-erbake	16.50	» 17.50
» hrvatsko	11.—	» 11.25
Piščica posk. Odessa	9.50	» —
Kukuruz vlaški	—	—
» banatski	7.50	» 8.—
» hrvatski	—	—
Vino puljizko	12.—	» 17.—
» grčko	11.25	» 18.—
» dalmat. transito	15.—	» 24.—
» istarsko	16.—	» 24.—
Rak Azov	—	—
Zob magjarska	9.—	» 9.—
» hrvatska	8.25	» 8.50
» arbarska	—	—
Bubač dalmatin.	106.—	» 150.—

Navili za brodove na jedra iz Trsta.		
Za Marsiliju	frk. 31.—	po ton. dugab.
» Cetin	18.—	—
» Bordeaux	14.—	—
» Malta	18.—	lca.
» Algerija	22.—	1100 unđ. franc.
» Messilou	20.—	1200 unđ. mlet.
» Cagliari	25.—	—
» Patras	25.—	—
» Pirej	24.—	—
» Aleksandriju	22.—	1000
» Port-Saïd	25.—	—
Za Marsiliju	frk. 12.—	po ton. dugab.
» Cetin	18.—	—
» Bordeaux	14.—	—
» Marsilju	16.—	bordun
» Cetin	15.—	—
» Port-Vendres	13.—	—
» Algeriju	28.—	po 1100 umđ. mlet.
Za Rike		
Za Marsiliju	frk. 10.—	po ton. dugab.
» Cetin	18.—	—
» Bordeaux	11.—	—
» Rouen	10.—	po 1015 kg. hrast. drva
» ”	34.28 po 1000 lit. vina.	—
Kretanje austro-ugarskih brodova u tute inozemstvu.		

Navili za parabrade iz Rike:		
Za Cetin	frk. 10.—	po ton. dugab.
» Bordeaux	11.—	—
» Rouen	10.—	po 1015 kg. hrast. drva
» ”	34.28 po 1000 lit. vina.	—
Talijanska renta	93.25	—
London 10. lrah		
sterlinah	124.50	» 124.50
Napoleoni	9.84	» 9.84/50
O. k. cekulji	5.87	» 5.80
Državne marke	60.85	» 61.95
Isto francuske	49.00	» 43.25
talijanske lire	48.65	» 48.95

Lutrijski brojevi		
od 16. maja.		
Graz	16 89 34 27 20	
dne 20. maja:		
Bruno	17 73 63 6 27	
Innsbruck	2 89 33 87 16	

Prilog. Današnjemu broju priduli smo »Prilog«.

Agencija za posredovanje u službama i kod stanovanja

E. GEROMINI-JA

prikrjuje službe svake vrste u Austriji i inozemstvu. Kupuje i prodava kuće, po najugodnijim pogodbama. Piazza Ponte Rosso br. 2. 1. kat.

Tiskom V. Dolence.

Prilog k 21. broju „Naše Sloga“.

Neuku nauka.

Ministarstvo poljodjelstva dozvollio je sledeće avote u gospodarstvene avrhe za Istru:

- 1) 4000 for. za nabavu plemenitih bikovih.
- 2) 600 for. za podignuće stvarstva.
- 3) 300 for. za nagrade za najbolje blago.
- 4) 300 for. za oplemenjenje ovaca.
- 5) 300 for. za nabavu dobrog gospodarsvenoga oruđa i strojeva (nakinja).
- 6) 100 for. za nabavu sjemenja i cipovat.

Za cieo Primorje, dakle i za Istru, odlučio je dati isto ministarstvo za poduku u gospodarstvu na puščki školach 2000 for.

Isto za cieo Primorje odlučeno je za gradnju i popravke vodnih (zdenacab itd.) 3000 for.

Osim toga dalo je za prošlu godinu isto ministarstvo za poduku gospodarstvu i poljodjelstvu u Poreču pomoć od 500 fr. i za poduku učiteljub u gospodarstvu takodjer u Poreču 500 for. Nakon dobiti gospodarsko pokušalište u Poreču svake god. državne podrpore od 2000 for.

Za općine i općine najbolji je ljevajdi blelojak, kad se njim nameže. To je za ranu dobar ljev, a svakomu je pri ruci. Takodjer hladni više nego ulje i pamuk (bumbuk). Prvo je kod takovih ranah zaprečiti djelovanje zraka, što prouzročuje bol, a to se tim najljeđije i najbolje postižu sa blelojkom.

Za gospodarice. Protiv hrapavosti i pučavosti kože na rukuh upotrebi četrnov (ilmuovac) sok, t. j. sok od citrona. Pega uljeno možda očistiti s toplim mlekom i vodom, netrosed sapunu. Ako ti se je crv ušuljao u suho voće, prosipiji mel i to kore bušanove i orvića da odmah nestati. Udarili ti sud po boji (kolor) pročisti ga s vodom pomješanom sa zdravim sienom. Ako li je meso za kuhanje pretvrdo, dobro je u lonac u vodu ušli malo octe, to isto valjno i gleda ribe. Ako ti neće da blelojce jesu pjeni, kad ga u gajeli tučeb, pomješaj malo soli, i odmah će ti pjenišći i dati se po volji izluči. Veoma dobro sredstvo proti ranam jest načinjiti jib izprati mlađenčkim kamilovim teom, a onda zaviti jih sa čistom krpom, namazanom žutim voskom, pomješanim s finim stolnim uljem.

Da kava neizgubi miris. Poprežena (izpečena) kava izgubi posve tako svoj miris pa sve da se u staklenoj dobro začepljenoj posudi čuva. No mirisira kave, dače se u njoj posve lako učuvati, ako se po kavi dot je poprežena pospe nešto prosta cukara (kandla). Obično na dva kilograma kave uzmiće se 60 grama šećera. Ili prosti je redno 25 gramima cukara na svaki kilogram kave. Cukar (sladkor) obavije kavu, i preši da mirisira izblapljuje, a ono što izblapi upije cukar.

Priposlano.

Veleučeni gosp. Urednici!

Dopustite, da Vam se javi sin krčne Dalmacije, jer će tako održati obećane nedavno Vam učinjene, da iznesu ne vidjeo nekoje dino, kojihi bi se skoro i sami Napuljanski kamaristirani, dočim se neki ljudi, rodjeni u Istri onim ponese. Geslo mi je: čuvati svajadi osvjeđenje; a dok štujem tudiće, mogu zahtijevati, kako i zahtijevam od svakog, da poštui i moje pošto se vrdo držim one zlatne naredbe: *Ne čini drugomu što nebi htio, de se uđini tebi.* Ne neki ljudi neće, da ovo razumiju, već bi htjeli, da svaki čovjek trubi u rog koji oni trube. Meni, čisto Vam kažem, nije mogao nigda rog omilji, te sam ga rado puštao onim, koji su mu u trubljenju majstori. Hrvat sam rodom i ženom, nije mi pak uit na kraj pameti koga povratiti.

Stalo se je, pako proti meni psovati, jer sam Hrvat te izmisljati podle klevete i

denuncijacije držec me-risum tenatis-nibilistom — dakako i u savetu s njima. U tom smislu bio sam tužen buzetskom sudu, da je Izstraga i započela. Tko me je tužio? Rečko je mani, pa i drugim osobam, Matija Gržinić, Župan Humski, da me je ienuncirao spomenutoj sudu neki Ivan Grožić, rodom iz Draguća; tomu će se u veliko diviti, slob. izkazanog junacičkog, slavno poštarsko Ravnateljstvo, kao poštarskom odpremaču. Muđno je vjerovat, kako čovjek može tako nizko spasti, da se bez jednog uzroka lidi klevetačkog zapata; niti posto držim Matiju Gržinića poštenskim čovjekom, mogu vjerovati njegovoj tvrdnji, usled koje sam se već obratio sudbenoj oblasti od koje se nadam, da će u svoje vreme znati kaznit one, kojim je do klevete i denuncijacije.

Dne 5. t. m. bio sum preslužen od slavnjog a. k. pažinskog suda, kojem su bili odnosni spisi dostavljeni od buzetskog suda. — Ko je pažinskog suda, razmjerio sam taj tobožnji moj nibilizaciju i dodatni sudac, grototom se tomu naznačio kako se i ja gosp. Urednički i sad smijem kad Vam ovo ređakim pišem.

Ovo ee dogodilo meni, koji se nješam bavio nit ručao u političke stvari od kada sam u Istri stupio. Ako se ne dakle naslo ljudi, koji nebi bili uzmanjivali na vještački objeti me, goće jih nisam nit nješam uznenimirava, promislio gosp. Urednički, a nek promisle i Hrvati Istri, koji se politikom bave, nek promisli poglavitno kmet, te se u Istri progone ljudi samo stoga jer njeguju svoj materinski Jezik i ljube milli hrvatski rod. — Narodni dušmanom pak u Istri stanjuđim, kojim je zanat podla klevet i ujnostilje donućio, doviknut mi je pri svrbi: tu sumu raznogoljic.

Lindar 12. svibnja 1885.

Vaš pokorni služba
Juraj Matušić žup. up.

Knjige

na rasprodaju kod

Uredničtva „Naše Sloga“:

1. **Hrvatsko narodno pjesme**, što se plesaju u Istri i u hrvatskim otocih; uvezene cijena na **50** nov.
2. **Oesterreich und die Kroatische Frage** (Austrija i hrvatsko pitanje); uvezena cijena na **30** nov.
3. **Discorso** profetolo nella Camera dei deputati a Viena, dal deputato Dionisio Dr. Vitzlitz; uvezena cijena na **20** nov.

Tko pošalje vrhu Izraza 5 nov. dobiti će knjigu pod prisicom franko u stan

Odlikovan grafički zavod EN. FREISINGER

U TRSTU
(Palazzo Lloyd via mercato 50-4 vecchi Nro 4).

Pečati iz kaučuka

Najprikladniji žepni pečat sa perom, olovkom i bijeljicom
samo for. **1-50**.
Samobran žepni pečat fr. **1-20**.

for. 1-20.
Nadjele avakovrste počate za običinske, župno itd. urede uz najjetinljiju članu.

Veoma prikladno za darove kod berme.

!! POZOR!!

NE. POZOR OD PATVORENJA!

1884. IZLOŽBA U KALKUTI.

Diplomi sa medaljom.

VLAHOV

elcir odobren po a.

kr. vlas., preporu-

čen od hrvatskih

struktori, predstavlj-

anjem hrvatskih držav-

Amerike.

Uspjeli postig-

nuti: poljoprivred-

noj, zemljorad-

stvo, hortikul-

aturi, vinarstvo,

čokoladu, želje-

zini, želje-

**Odlikovan „Specialitet“ P. Slocoovich-a
Ljekarna „Alla Marina“**

Često bilo učje bakalareve, izvrstno sredstvo za slabost djece, služi na unutri raktiku, skroštuje, nabreknuće žličanu itd. Cijena staklenica 40 kn.

Uže bakalarske jedočjezne, popravljajuće i povrarenju tvar krv, pravi izpravitelj trpećih silah. Cijena staklenica 60 n.

Naručbe uz pouzeta obavljaju se kretom pošt. 24-31

Blagodni gospodine!

Držim se za dužnost, da Vam se za moje zdravljie zahvalim. Već me nije ostavio više ječnjici, tada se utek u Vašem Dra. Rose životnom balzamu te se odmah nakon druge staklenice očitih zdravljima. Trije sam se zahvaljujući kruni i onosivljenju, osobito na glavobolji i neviesti; trije sam danonice avakum uru. Osim sam poseć uzmatio Vaš Dra. Rose životni balzam odmah još bol popustili u samu pada povrati, jer im 28 danas, da je isbezba. Mogu zaistite da Rose životni balzam avakumu što bolje preporučiti da je u činu kod svih mohil znanaca, koji trpe od iste bolesti. Zahvaljujem Vam se iznove i jesam sa podizanjem Mikail Steinher, posastnik u Zigmumu.

Brza i sigurna pomoć za bolesti želudca i njeline posledice.

Obraza zdravlja

ovis, gotovo o sabiranju i poslijenju probara, jer ova je glavna podloga zdravlja, to koli sistemom tudi došlo do dobrostanja. Najbolji domaći lek za urediti probara, primjereno mješanje krv i odstraniti nezdravo čestice krv i jest voć odavna poznati i obiljubljeni

dr. ROSA Životni balzam.

Prirodjan je od najboljih, lječnički naj-krijepti zelenina; lečunje se osobito kano-sigurna pomoć kogni neurende probave, kod ravnjavanja, nadirušenja, obstrukcije, kod bolesti u tjele i želudcu, Želudčanom arku, prepuštenjem Želudcu, kod naseale krv, hemoroida, ženskih bolesti, kod bolesti u žreću, hipokondrije i melanthomu (sjećaj slabo probava); on oživljuje svu djelostnost probave, šteti kro to dobiva bolesničko izjednačenje. Uelloš ove izvrstne vlasti, postao je siguran Judske domaće lek i rad loga svuda je poznat.

i staklenica 50 n. dva staklenika 1 for. Na tluču povalnih pišmarina, lješte avaku pročišću. Sjaje se na frankirana pisma ne sivo strane uz ponešte iznosa.

OPOMENA!

Da se izbjegava normilim zgodam, prosim a.v. n. gg. naručnike, neka zabilježuju krično dr. Rose-a životni balzam iz Ljekarni B. Fragner-a u Pragu, jer sam opasito, da su dobili naručnicu od više stranac neuspjeli smjeri ako su tražili jednostavno životni balzam u na izrično: da dr. ROSE životni balzam.

Pravi dr. Rose-a životni balzam

dobiva se samo u glavnom skladisu B. Fragnera, Ljekarni „Kernom“ oruš u Pragu, ugođa „Sportergasse“ Be. 25-3.

U Trstu: P. Preudin, G. Foraboschi, Jak. Serravalle, Ed. v. Lolloburg u Ant. Suttina, Carl Zanotti, Ljekarni.

U Zadru Andrović N.; Rieka J. Prodrom; Dubrovnik J. Aleksić; U Hrvatskoj: Stoenički stedec Ljekarni Zagreb Arazim C.; A. E. Milosrdna brada; M. L. Fink; Starče Gradiste St. pl. Variadić; Belorac Alex. Hrđelj; Osiek J. G. pl. Dianice Brod n. S. N. B. Kuković, Gospod. Vouk, Gjurojevac; R. Pollaschek, Jastka E. pl. Tomaj, E. Toljović, Karlovec G. Flandra i E. pl. Sladović, Krizevci L. Broški, Nova Gradiška D. Dineča, Novska; A. H. Drapaczynski, Otočec V. Čašček, Ogulin Jos. Fink, Pregrada H. Biškupić, Žemun; F. pl. Benko, Sušak J. Wertholm, Valpara Alex. Dežajthý, Venkocet Fr. Horzic, Vinkovac Fel. Krichbaum, Varazdin A. Kušec, Zupanje Matišić A.

Sve Ljekarne i voće trgovine sa materijalnim robom u Austro-Ugarskoj, imajući skladishto tega životnoga balzama.

Tamo se takodjer dobije:

Pražko domaće mazilo proti oteku, ranam i svakojako upali.

Ako se ženam prsa upate, ili otrdnju, i kod svakog oteka, kod crva u prstu, i zaštitici, kod izvinjajuća, kod morske (mrtve) kosti, kod raumatičnog oteka, kronično upala u koljeni, rukah i ledjih; ako si tako nogu izvine, proti kurjenju i poti nogam, proti ranjenim rukuh, proti lisajom, proti totidim ranam, otvorenim nogam, proti raku i upali kože, nolma boljega mazilo nego li je ovo.

Zatvoren otok brzo se izliječi; smrad koji iz oteka teče, izuzeće ovo mazilo brzo i ranu izliječi. Ovo mazilo je radi toga tako dobro, što odmah pomoći i rana se prife ne zacieli, dok nije zao gnoj je nje izuzeće. Zaprileći takodjer rast divljega mesu i čurva od upala. Takodjer ublaži bolesti. Otvoreno i tekute ranu moraju se miješati vodom izprati, zatim se na nju ovo mazilo upali, noćne boljega mazila nego li je ovo.

Zatvoren otok brzo se izliječi; smrad

koji iz oteka teče, izuzeće ovo mazilo brzo i

ranu izliječi. Ovo mazilo je radi toga tako

dobro, što odmah pomoći i rana se prife

ne zacieli, dok nije zao gnoj je nje izuzeće.

Zaprileći takodjer rast divljega mesu i čurva

od upala. Takodjer ublaži bolesti. Otvo-

reno i tekute ranu moraju se miješati vodo-

m izprati, zatim se na nju ovo mazilo

upali, zatim se na nju ovo m